

KIHNU LEHT

VÄLJAANDJA KIHNU VALLAVALITSUS

detsember 2015 nr. 12 (176)

PUHTAID MÕTTEID JA SIIRAIID SOOVE KIHNU VALLALT

AD 2015 ja edasi

Järjekordne aasta on möödas ning aeg kokkuvõtteks küps. Tagasivaates tundub, et aasta oli vallale ja elanikele kokkuvõttes positiivse noodiga. Samuti on järgmiseks aastaks hulgalt sihte, mille poole püüeldada.

Jaauari alguses tegelesime aktiivselt tankla käivitamisega ning see õnnestus kenasti. Kihnlasele kõige parem uudis oli see, et kütusehind vähenes ca 30 senti võrra. Paraku tõi automatiseerimine kaasa ka ühe osakoormusega töökoha kaotuse, kuid teisalt muutus kütusemüügi korraldus autonoomseks ning ajaliselt elanikele kättesaadavamaks.

Veebruaris oli oluline sündmus kohalikele turismiettevõtjatele. Esimest korda ajaloos tehti teoks Kihnu mõistes mastaapne ühisturunduse projekt – Kihnu vald koos ettevõtjatega osales turismimessil TOUREST 2015. Kokku oli pea 20 osapoolt, kes kõik panustasid ürituse toimimisse ning ühtne tiim tutvustas Kihnu saart võimalikele külalistele Eestist ja välismaalt.

Tagasivaates tundub, et aasta oli vallale ja elanikele kokkuvõttes positiivse noodiga.

Märtsis tegelesime kalapüügi küsimustega ning tundsime esiti head meelt, et õnnestus saavutada 15 protsendiline püügikvoot Kihnu ja Manija kaluritele. Önn oli üürrike, sest ilmnas, et osa kohalikke kalureid oli oma püügiõiguse teadlikult või teadmata rentinud mandri kaluritele. Olümpiapüügi tingimustes tähendas see,

et ühe kastmõrra peale „sai näidata“ terve räimekvoodi 1239 tonni. Nii sisuliselt läkski.

Mandri kasutada antud lubadega püüti ca 600 tonni räime. Õpetlik lugu – saadud võit (15% kvoot) mängiti peenraha eest maha, seega tuleb püügivõimaluste kasutusse andmise tingimusi karmistada ja täpsemini reguleerida. Pahatahtlikkust see muidu ei välista, kuid lauslusele paneb ehk veidi kindlama piiri.

Maikuus kogus MTÜ Kihnu Mere Selts hoogu Kihnu kivilaeva mudeli ehitamiseks ning annetuste toel koguti kokku 7500 eurot laevamudeli ehitamiseks.

Juunis kuulutati välja ettevõtlustoetuse voor. Taotluseid laekus 6, millest rahuldati 5 ning kokku eraldati kohaliku väikeettevõtluse jaoks 6400 eurot. Inimeste ettevõtlikkus teeb head meelt.

Hoo sai sisse sadamaturg, mis kujunes väga menukaks ettevõtmiseks kohalike kodukonditrite ning käsitöölise seas. Ning paika said Kihnu valla uued teeviidad, jällegi koostöös ettevõtjatega, lähitudes Mari Metsa koostatud kujundusprojektist.

Juulis peeti maha järjekordne velotuur, seekord täismahus Kihnus, toimus traditsiooniline Kihnu Mere Pidula ja käidi rannamängudel. Vägev, et sellised ettevõtmised Kihnus toimuvad ning kamp mandri minemiseks kokku tuleb!

Augustis toimus esimene Kihnu Männakäba maraton. Trismile MTÜ algatusel ja Kihnu poolsete korraldajate kaasabil sai teoks spordiüritus, mis tõi saarele spordientusiastidest turistik. Kihnlased osalesid esimesel maratonil teatetiimiga.

Nüüd, detsembris, kuulutati

www.marathon100.com korraldatud hääletuse tulemusena Kihnu Männakäba maraton 2015. aasta Parimaks uueks jooksvõistluseks 2015. aastal. Ja maraton toimub ka järgmisel aastal, nii et kõik jooksupurustajad tegema!

Suur tänu kõigile, kes Kihnu saare heaks 2015. aastal panustasid.

Septembris toimus Kihnu sadamas merepäästeõppus, kus oli kaasatud ka PPA helikopter. Vabatahtlikud merepäästjad said kogemus, mida kujutab endast vintsimine parvest helikopterisse. Jõujaam-Sadama teetööd said samuti alguse septembris – rahaliselt kõige mahukam projekt 2015. aastal. Ja veel, rahvahääletuse teel selgus, et Kihnu saar – aarete saar, on 100 Eesti aarde seas auväärsel 15. kohal.

Oktoober tõi liinile kauaoodatud uue laeva Kihnu Virve. Kuigi esimesed tormikuud on toonud vastakaid arvamusi ja kogemusi laeva võimekusest, siis olles ise viibinud septembri tormisel päeval laeva käigukatsetustel, võin küll öelda, et laev kannatab tuult ja lainet küll ja veel.

Riiklikud normid ja meeskonna harjumine laevaga panevad loomulikult omad piirid, kuid loodan, et kogemused toovad siiski kaasa selle ühenduskindluse, mida laevalt on oodatud. Reisjagavus on juba kasvanud hüppeliselt.

Septembrisse jäi ka üks järjekordne tubli tunnustus. Männi Jana ja Hele-Mai Alamaa raamat „Armastusega Kihnust, uut ja vana saareköögist“ pälvis Aasta Koka-raamat 2015 preemia.

Üldse oli jooksva aasta palju toiduga seonduvat, näiteks

toidukoolitus „Kihnu Kala“ Kurase kohvikus, mis andis Kihnu kokandushuvilistele järjekordse võimaluse töötada ühe tippkoka juhendamise all.

November oli jällegi transpordiküsimuste lahendamise kuu. Võib isegi öelda, et aastatepikkune töö Pärnu-Munalaiu bussiaegade korregerimise osas tõi kaasa bussiaegade paranemise reisjatele. Enam ei pea laeva tund aega Munalaia ootama ning Pärnust väljasõitki läks tund aega hilisemaks. Hetkel on see parim võimalik tulemus. Lõunastele laevadele saab jätkuvalt sõita taksobussiga.

Detsembriks on edasisest hävingust päästetud nii tervisekeskuse õuel asuv abihoon, kooli vana katlamaja ning uue katuse on saanud meie rahvamaja.

Aasta oli täis palju huvitavaid sündmuseid. Mõni asi ilma kiuste kahjuks ei läinud päris nii nagu vaja, näiteks jäi kahel korral ära ettevõtluspäev.

Samas oli nii mõnigi ootamatu positiivne üllatus, näiteks avastas üks kihnu sõber Korean Airlines'i lennuajalehest pika artikli Kihnu saarest ning saatis selle ajakirja ka meie muuseumisse. Sellised asjad teevad päeva rõõmsaks.

Suur tänu kõigile, kes Kihnu saare heaks 2015. aastal panustas!

Mida teeme järgmisel aastal?

Nagu detsembri volikogus kõlama jäi, on suurem jagu tegemisi seotud sadama arendamisega. Kavas on taotleda vahendeid sadama väikelaevade kai korrastamiseks, sadamasse mänguatriaktsiooni ehitamiseks ning turuplatsi väljaarendamiseks.

Samuti taotleme vahendeid päästepunkti ehitamiseks,

mis tuleb praeguse tankla soojaku asemele.

Teine suurem töö on uue päästetepoo projekteerimise korraldamine. Seegi hoo-ne peaks tulevikus tulema sadama alale, külmhoone kõrvale.

Ettevalmistusi teeme ka muuseumikuuri ehituseks koolimaja vana punase kuuri asemele. Järge ootab ka vanarahvamaja platsi arendamine, sest ühel hetkel peab sinna kerkima laululava ja tantsuplats.

Loodame, et jätkub tublide entusiastide töö igasuguste vahvate ettevõtmiste korraldamisel, mis saavad tunnustust lähemal ja kaugemal.

Nagu näete, on palju „luid“ ehitatud ja ehitamisel. Luudele tuleb kasvatada „liha“. Väga on vaja kandvaid ideid ja ettevõtlikkust, et kogu olemasolev taristu ära kasutada uue väärtuse loomiseks, töökohtade tekitamiseks.

Üritame teha parima, et ettevõtlus areneks ja Kihnus saaks kõikvõimalik teenuseid tarbida.

Toetame edasi ettevõtluse väikeprojekte, et hakkajatel inimestel oleks lihtsam investeringuid teostada ning üritame teha parima, et ettevõtlus areneks ning Kihnus oleks võimalik kõikvõimalike teenuseid tarbida.

Head kihnlased, soovin teile vahvaid jõulupühi ning järjest enam ettevõtlikkust oma ideede teostamisel.

Loodame, et detsembri algul jõudis igasse kodusse ka Kihnu Vallavalitsuse poolt väikese kingitusena Teile mõeldud Kihnu kalender.

Ingvar Saare,
Kihnu vallavanem

Haldusreformist väikesaarte kontekstis

Haldusreformi käigus kavandatud valdade liitmine puudutab otseselt ka Kihnu valda. Täna ei ole veel otsustatud, kas Kihnu vald jääb pärast reformi läbiviimist iseseisvaks omavalitsuseks või mitte. Kas üldse peaks ki jääma?

Kihnuski kuuleb aeg-ajalt arutelusid, et ikka parem oleks, kui Kihnu vald ühineks. Tuleksid uued ja paremad juhid ning „kõike ei aeta enda taskusse“. Ei välis- taldse, et Kihnu vallale poleks võimalik leida uusi ja paremaid juhte, kuid kas otsustusõiguse äraandmine annab neile uutele paremad hoovad kohalikku elu korraldada?

See tasku, kuhu praegu „kõik on aetud“, on Kihnu valla, meie kõigi tasku. Kas Kihnu valla liitumisel Tõstamaa või Pärnuga suudaksime parima endale välja võidelda? Kas ühisvalla kassast on siis lihtsam investeringuid kaubelda kui täna iseseisvalt otsustada? Kahtlen, et saare peal rohkem inimesi pärast ühinemist palgale võetakse.

Tõepoolest, kõik tehtud otsused ei ole meeldivad ning mõned kohati väga ebamugavad. Aga seni tehtud otsused on tehtud pikajalise eluea huvides. Kui mandrivallad näevad Kihnu investeringuid või millega me siin hakkama oleme sa-

nud, kas arvate, et nad alati rõõmustavad meiega kaasa? Teinekord muidugi tuleb tõdeda, et läheb vaja ka eemalseisja vaadet, et regi ikkagi paremini teel püsiks ning asjad mõistlikult korraldatud saaks. Sellest vaatepunktist poleks ühinemine sugugi mitte kõige halvem mõte, kuid kindlasti poleks see parim lahendus.

Tänases haldusreformi kontseptsioonis kirjeldatakse merelisi saarvaldasid (Kihnu, Ruhnu, Vormsi, Muhu) kui ühtesid võimalike erandeid. Vastav otsus on tegemata, aga on siiski lootus, et riik näeb saarvaldade puhul ette erisuse, mis võimaldab kogukonnal ise oma elujärge kujundada, andes selleks ka mõningased rahalised vahendid ning jättes omavalitsuse staatuse.

Olgem ausad, kui muutub rahastamissüsteem ning vallakassa maht väheneks, tegeleksime tõesti ainult vallavalitsuse mängimisega, sest kõik rahalised vahendid kuluksid personali ülevõlpidamisele. Kui puudub investeerimisvõimekus, siis võime jäädagi heietama, et kuidas ikka peaks ja võiks. Täna tuleb enamik valla maksutulust inimestelt, kes on Kihnu registreeritud, kuid otseselt siin aastaring- selt ei ela. Oma tugeva panuse lisab riik.

Isegi kui vald jääb iseseisvaks üksuseks, ei saa jääda selle üle rõõmustama ja paigale tammuma. Oleme

Ruhnu ja Vormsi vallavane- matega pidevas kontaktis ning vahetame infot õnnestumistest ja probleemidest.

Kuigi Kihnu vald ei kuulu Pärnumaa Omavalitsuste Liitu, oleme mõtisklemas omalaadsest väikesaarte saarvaldade liidust. Meil on mitmed ühisosad ja -vaated, mis Pärnumaa mandril asu- vate valdadega puuduvad. Meid kõiki ähvardab oht, et enda väikeste eelarvete juures ei suuda iseseisvalt kõi- kide valdkondadega tegele- da ning tulevikus võib meil olla mõistlikum palgata näi- teks ühisametnikud, kes on kursis kõigi kolme väikesa- re oludega. Kuidas täpselt see kujuneb ning kas selleks on vajadus, seda näitab aeg.

Ja lõpetuseks sellest päris „enda taskust“. Tegelikult oleks ju enda tasku peale mõeldes kõige lihtsam taot- ledagi ühinemist – vallava- nem saaks ühinemisel 12 kuu palga ja võiks rahuliku südamega ukse kinni tõm- mata.

Siiski arvan, et kihnlastele oma valla kaotamine pole parim lahendus ja täna ei ole keegi suutnud näidata, et ühinemisel oleks kihnlastele positiivsed tagajärjed. Seepärast ma ei toeta ühi- nemist mõne mandril asuva omavalitsusega. Haldusre- formi kohta saad arvamust avaldada valla kodulehel www.kihnu.ee.

Ingvar Saare,
vallavanem

PRAKTIKA PROJEKTIJUHINA

Kui Sul on huvi vallas toimuva arendustöö vastu ning soovid projektijuhtimise kogemust, tule Kihnu valda praktikale.

Pakume võimalust saada vahetult osa Kihnu valla arendamisest!

Sinult ootame osavõtlikkust, kohusetunnet ning huvi Kihnu valla vastu.

Huvi korral täpsem info e-maili vallavanem@kihnu.ee või telefoni 511 9242 teel.

2015. aasta saab otsa! Elagu 2016!

2015 aasta tööd-tegemised, mured-rõõmud on peagi minevikuks saanud ja ees ootavad uued – need, mida 2016. aasta sisse mahutada tahaksime. Kas kõik läks nii, nagu plaanisime? Kas aastaga võis rahule jääda? Mida võiks tuua uus? Kihnu Leht küsis tegusatel inimestelt, kuidas aasta möödus.

Katrin Sihver, Kihnu perearst
Mida olulist tõi lõppev aasta?

Selle aasta sisse mahtus omajagu kurbust, kaotust ja muresid, aga õnneks ka rõõmu ja toredaid üllatusi. Peagi lõppeva aasta sisse mahtus isegi kaks suuremat toredat projekti - mõlemad väga harivad ja tulevasteks töö-aastateks väga kasulikud.

Sain võimaluse 5-kuulise tervisekeskuse õppetsükli sooritamiseks Soomes ning õnnestus koos 8 teise pere-meditaatsiooni residendiga võtta osa Rahvusvahelisest Perearstide Kongressist, mille raames osalesin ultraheli kursustel ning sain ka ultraheli teostamisõigust tunnistava sertifikaadi.

Siinkohal tänud Riinale ja Hellele - ilma nende abi ja toetuseta ei oleks see kõik võimalik olnud.

Milliste ootustega lähed vastu uuele aastale?

Väga loodan oma järgmise aasta õppetsükli nii sättida, et jõuaksin rohkem Kihnu. Kõige suurem ootus loomulikult on augustis edukalt peremeditaatsiooni residentuuri lõpueksam sooritada.

♦♦♦

**Andres Laasma, Kihnu Vee-
teede juhatuse esimees**
Mida olulist tõi lõppev aasta?

Eelkõige jäi möödunud aastast muidugi meelde uue parvlaeva Kihnu Virve liinitulek, mida võiks õigusega nimetada selle sajandi suurimaks sündmuseks Kihnu saarel.

Milliste ootustega lähed vastu uuele aastale?

Uuel aastal ootaks eelkõige jääd aastal alguses, et uue laeva jäävõimekus ära katsetada. Samuti kindlasti oota-

me seda, et nii meie ettevõtte kui laevapere oleks uue laeva vääriline ja täidaks kõigiti Kihnu rahva ootused.

Vähem tuuliseid ilmu kuluks ka marjaks ära.

♦♦♦

Mark Soosaar, Riigikogu liige
Mida olulist tõi lõppev aasta?

Ükski aasta pole eelmise või varasema koopia. Maailm on tundmatuseni muutunud, suur rahvasterändamine lah- ti läinud. Kas see ka meie maad haarab ja meid siit ära pühib, ei taha uskuda. Ole- me siin aastatuhandeid vastu pidanud, nõuka ajal Eestis- se ümberasustatud 300 000 muulast üle elanud ning oma keelt ja kultuuri suutnud hoi- da. Küllap elame üle ka need mõned tuhanded sõja jalust põgenenud inimesed, kui neil üldse õnnestub Eestisse jõu- da.

Ranna- ja saarerahvas pole kunagi hädalise ees ust kin- ni lõõnud.

Milliste ootustega lähed vastu uuele aastale?

Ükski rahvas ei taha, et tema verd valatakse. Sõjad on ühe hulga riigijuhtide lõbu. Loodan, et nad mõistu- sele tulevad ja tülid läbirääki- mistega lahendavad. Kihnus tasuks mõelda, kuidas kogu- konda paremini liita, kuidas koos ajaloolisi elatusalasid elustada. Et iga mees saaks talvel niipalju hülgeid ja keva- del räimi püüda, et oma pere ära elatada. Ja naised karja juurde kasvatada, mis tooks saare loodusesse endise ilu tagasi.

Just täna pidasime siin Riigikogus nõu, kuidas 2016. aastal ranna- ja puisniitude hooldustoetusi tõsta ning neid karjatamisega siduda. Looduskaitse tuleb piiran- gute ja kitsenduste kursilt

pöörata soodustuste ja tun- nustuste kursile. See kõik on võimalik, kui üksikud isendid oma tõsiste seaduserikku- mistega ei heida enam varju tervele kogukonnale.

♦♦♦

**Kristel Klein, võidukas fitnessi
modell**
Mida olulist tõi lõppev aasta?

Lõppev aasta on olnud minu jaoks väga sündmuste- rohke ning kiire. Mu elu on võtnud sootumaks uue suu- na, toonud mu riulile mit- meid karikaid fitnessi võistlu- selt ja avanud mulle rohkelt uksi fitnessi äris.

Milliste ootustega lähed vastu uuele aastale?

Uuel aastalt ootan ikka ja jälle uusi väljakutseid ja tugevat tervist, mis lubaks mul jätkata treeningutega ja täiendada karikakogu. Sala- duskatte all võin öelda, et kui kõik läheb plaanipäraselt, siis uuel aastal võib mind ka väheke rohkem kodumaal näha. Kõike ilusat uueks aas- taksl!

♦♦♦

**Mare Mätas, SA Kihnu
Kultuuriruumi juht**
Mida olulist tõi lõppev aasta?

2015. aasta algas meile Met- samaa talu abihoone ehitu- se I etapi lõppemisega. Püsti oli saanud maja karkass, maa alla ehitatud tohutu torustik, ümbruskond nägi välja tõe- lise songermaana. Aasta tõi kaasa uued ootused ehitu- sutoode jätkumiseks, uued ootused, lootused. Majan- duslik seis oli kehvem, kui iial varem.

Positiivsemad meeleolud saabusid taas, kui päike kõr- gemalt käima hakkas ning suvi kätte jõudis, kõigepealt lõpetas pärimuskooli teine

lend noori akordioniste ja viiuldajaid, seejärel õnnestus hästi Kihnu Mere Pidul, kau- nistasime kogu saare kunsti- ga ning augustis sai taas rah- va- ning elamusterohke pilli- laager korraldatud.

Viulifestivali segas seekord torm, mis paiskas kogu meie algse kava segamine ning tõi saarele oodatust vähem küllastajaid, kuid olime siiski rõõmsad ülejäämisel päeval uue laeva liiniletulekul.

Ülipositiivne elamus oli jõulueelne pillilaste juhitud tantsutuba Viljandi Kondase keskkuses, mis andis enese- kindlust ning tunnistust, et teeme õiget asja. Oleme oma pillilõppe, tantsu- ja laulu- oskusega väga erilised, inspi- reerivad ja eeskuju andvad.

Jah, lõppev aasta oli SA KKR ajaloos keerulisim majanduslikus mõttes, mit- mekümnetuhandelised ehi- tusprojektid imevad meid energiast tühjaks, kuid uue aasta künnisel oleme taas lootusrikkad. Avanemas on EL toel mitmed meetmed maaelu rikastamiseks, mil- le abil on lootust Metsamaa talukompleksi valmis ehitada ning ka sisuga täita.

Nimelt 2016. aasta suveks on sinna planeeritud terve ürituste seeria: kunstilaager enne mere pidu ja järgneval kahel nädalal muutub Metsa- maa talu vabaõhu etenduse paigaks. Koostöös Linnateat- ri näitlejatega etendub Kihnu esimene suvelavastus „Kih- nu mehed“. Kui teatrihooaeg lõpeb, algab kohe augustis pillilaager, seega tööd jätkub. Viulifestivali esialgne kava on samuti ülimalt sisutihe.

Kõigi kümnete SA KKR pro- jektide kõrval on siiski täht- saim Kihnu Pärimuskool ja selle töös hoidmine. See on kulukaim ja keerulisim üle- sanne, kuid ka minu arvates kõige vajalikum. Lapsed on

saanud head muusikaharidust ning pillimänguoskuse, seda kooli peame hoidma ja ainult tugevdama.

Ka kavandatavas suvelavastuses loodame osatähtsena lisaks professionaalsetele näitlejatele näha just pärimuskooli õpilasi nii tantsijate kui ka pillimeestena.

Milliste ootustega lähed vastu uuele aastale?

Seega 2016. aasta toob suured ootused ja lootused, palju tööd. Sel aastal lisandus meie kollektiivi kaks Marjut, viiuliõpetaja Marju Varblane ja projektijuht Marju Vesik. Mõlemad on oma ametikohal väga tublid, mis lisab uueks aastaks lootust.

Samuti tänan oma pikemaajalisi teekaaslasi: raamatupidajat Irene Porti, akordioniõpetajat Hilma Kerbakut ja majakavahti Arvo Tälli. Ilma selle suurepärase meeskonnata võiks kõik palju raskem olla.

Suur tänu neile, kes on Kihnu Kultuuriruumi tegemisi muul moel toetanud, neid on väga palju. Tänu teile kõigile, armsad mõttekaaslased ja kaasteelised, toredat jõuluaega ja imetoredat 2016. aastat!

Mari Mets, Kihnu valla arendusnõunik

Mida olulist tõi lõppev aasta?

Aasta oli igas mõttes kirjumirju;

Oli palju tööd, huvitavaid reise, erinevaid kultuuri- ja spordiüritusi. Eriliselt hea meel on mul aga selle üle, et lisaks oma põhitööle siin saarel, olen saanud osaleda ja ise panustada erinevates muudes tegemistes.

Tihti pean vastama küsimusele, mida Kihnus õhtuti tehakse või kas meil siin igav pole, kui vihma sajab ning pole võimalik kinno, teatrisse või ostukeskusesse minna. Aga ei ole ju igav! Minu meelest toimub meil siin kordades rohkem kui mandril - erinevad muuseumi töötoad, rahvamaja üritused, kalend-

ritähtpäevad jne.

Teine tore ja isegi olulisem asi on see, et meil on siin oma kogukond, oma inimesed. Jah, linnas on ka sõbrad, aga palju keerulisem on omavahel kokku juhtuda ja midagi koos ette võtta. Vahel pigem imestan, et tegemisi on siin Kihnus nii palju, et vaba aega väga ei jäägi :).

Üks ehe näide sellest, kuidas kogukonna kaasabil saab väikeses kohas suurt asja teha on sel aastal esimest korda toimunud Kihnu maraton. Tänu sellele, et oli hea toetusmeeskond Kihnu poolele, kogemustega sõbrad Tartust ja omal mitme maratoni ning paljude erinevate jooksuvõistluste kogemus, siis jätkus ka julgust ja tahet üritus ellu viia.

Suve lõpul toimunud esimehe Kihnu maraton tõi saarele 170 jooksjat koos perede ja kaaslastega. Jooksjad ja korraldajad jäid väga rahule ning usun, et sellega sai algus tehtud ühele uuele Kihnu saare traditsioonile! Maratoni 100 jooksjate tagasiside alusel sai Kihnu Männakäba Maraton tiitli „Eesti parim uus jooksuvõistlus 2015. aastal ja jooksjatele koondhindekseks väga kõrged 9,75 punkti.

Kihnu on põnev paik elamiseks ja siin on head inimesed, kellega koos asju teha!

Milliste ootustega lähed vastu uuele aastale?

Tahaks ikka midagi ägedat teha, aga vaatame veel, mis see olema saab. Ma vaba aega puudutavat väga pikalt ette ei planeeri - head mõtted tulevad ikka hetkes! Tuleb olla julge ja need täide viia.

Maie Aav, Kihnu muuseumi juhataja

Mida olulist tõi lõppev aasta?

Lõppev aasta tõi taas hulgaliselt toredaid külalisi, kellele seletada, kuidas käib elu muiste ja kuidas käib elu tänasel päeval väiksel saarel keset Liivi lahte. Käsitööhuvilistega punusime jälle palju

meetreid sääre- ja teisi paelu, „kiele-uvilistõga riaksime tundõ viisi kihnu kielt“. Eesti Rahvakunsti ja Käsitöö Liidu poolt oli 2015. aasta kuulutatud „Loomast loodud“ aastaks: selle raames laiendas Kihnu Muuseum traditsioonilisel viisil nahaparkijate ringi. Osalejad parkisid kolmel erineval viisil igauks 3 nädala. Eriti tublideks parkijateks osutusid Suigu Kerli ja Kolde Külli, kes on pärast kursust veel mitu nahka töödelnud.

Kultuuriministeeriumi poolt oli 2015. aasta kuulutatud muusika-aastaks: seda tähistasime muuhulgas muuseumiõõga „Õõs on muusikat!“ 16. mail. Vahetult enne uue parvlaeva Kihnu liinile tulekut koondasime ajaloolisi materjale saare ja mandri vahelise ühenduse pidamise viisidest ja muutustest ning olulisim sai näituseks „Sjõnna ning tahakohe“.

Lõppeval aastal jätkus muuseumikogu täienemine nii esemete, fotode-videode kui ka mälestuste poolest. Tõstaks esile Aava Mittat, kes sarnaselt 2014. aastale ka lõppeval aastal on toonud muuseumisse kalapüügiriistu ja valutab südant nende säilimise pärast; Kaja Jaani, kes aitas palju ühenduse-teemalise näituse koostamisel ja Tõnni Kustit, kes osales korvipunumise kursusel ning tõi vanu fotosid koos väga väärtuslike kirjeldustega. Suur tänu ka kõigile teistele, kes ühel või teisel moel on muuseumi tegemistes kaasa löönud - neid on õnneks väga palju!

Milliste ootustega lähed vastu uuele aastale?

Järgmisele aastale on kaks väga suurt ootust teiste paljude väiksemate ootuste kõrval: leida uus muuseumi perenaine ja alustada muuseumikuuri ehitust. Käesoleva aasta lõpuni on muuseumi perenaiseks Pärna Veronika, kes töötanud 6 ja poole aasta jooksul on näidanud ennast väga heast küljest, aga nüüd on otsustanud oma aja pere-

firma arendamisele pühendada - suurimad tänud talle tehtud töö eest!

Muuseumikuur on väga vajalik suuremõõtmeliste esemete hoidmiseks-näitamiseks ning avanenud on võimalus selle rahastamiseks ühest Eesti-Läti programmist.

Avo Rahu, Pärnu maakonna transpordinõunik

Mida olulist lõppev aasta kaasa tõi?

Uue ja uhke jääklassiga reisiparvlaeva Kihnu Virve.

Kui aga veidi täpsemalt, siis selle uue laeva operaatorihankega oli ikka palju tööd ja vaeva ning lõpuks ka suurt rõõmu. Samas pole tänase ni riigihankel kaotajaks jäänud pakkujal Saaremaa Laevakompaniil kaotuskibedus möödunud ja kaebab aina edasi. Praegugi on teema ringkonnakohtus. Eelmises kahes kohtuastmes (vaidlustuskomisjonis ja halduskohutus) jäi õigus meie poolele.

Esimesel paaril sõidukuul on aga Kihnu Virve näidanud end kipaka laevana, mis on sügistuulte osas tunduvalt kapriissem kui senine Amalie. Seda vast annab juurde uue laeva pikem ja saarest kaugem teekond merele ning ka suurem nn laeva purjepind.

Järgnevalt seisabki meil ees töö sellega, kuidas saada Kihnu Virve ja tuuled ja sadamate ja laeva aparellid erinevate veetasemetega sobilikult koos töötama.

Kihnu Virve kapriiside tõttu oleme pidanud tänavu sügisel juba varakult appi võtma lennuteenuse. Uuelt aastalt ootangi selgust, kas võime, kas kihnlased võivad, Kihnu lennuühendusele käega lüüa või peame otsima mingit tugivarianti kaootilistele laevareisidele.

Milliste ootustega lähed vastu uuele aastale?

Ootan, et see uus ja uhke laev saaks sadamatega „ühise keele“!

Aasta oli siis... 2015

AASTA 2015 on peagi minevikuks saanud, kuid mälestustesse jääb ikka edasi. Kihnu Leht võtab kokku, milline lõppev aasta Kihnu jaoks oli.

NIÄRIKU

Aasta alguse seisuga oli Kihnu valla registris 695 inimest – seda oli 20 inimese võrra vähem kui aasta eest. Sündide statistika näitas, et 2014. aastal registreeriti Kihnus neli last, kellest kaks olid juba märtsikuus Kihnu vallast välja kirjutatud. live oli paraku negatiivne.

Kihnu mereväravas Suaru sadamas avati automaattankla, mida teenindab kütusefirma AS Alexela Oil. Lisaks paigaldas vallavalitsus sadamasse ka elektroonilise infokioski, mille abil saab saare külastaja kiiret infot Kihnus toimuva kohta.

Aktiivselt tegutseb Kihnu Mere Selts, kuhu järjest lisandub koolitatud merepäästjaid.

KÜÜNDLÄKUU

Vabariigi aastapäeva eel jagati taas preemiad inimestele, kes on Kihnu jaoks midagi olulist korda saatnud. Elutööpreemia

pälvis Ella Leas - auavaldusena Kihnu vallale osutatud teene eest Kihnu käsitöö elavana hoidmisel, teadmiste ja oskuste edasiandmisel ning kirikulaulu ja -elu eestvedamisel. Lohu Ella ise ütles, et kui on tervist, saab ikka kõik tehtud. Aasta teoks tunnistati Saarte Liinide tegu ehk uue sadamahoone ehitamine. Valla aukodanike hulka lisandus kultuuriministriumi rahvakultuurinõunik Eino Pedanik.

Põnevaid tunnustusi jagati ka maakondlikult - Pärnumaa ettevõtlus- ja arenduskeskus valis Elly Karjami pärnaõieseebi keraamilises kalapaadis parimaks kodukoha meeneks. Kihnu ettevõtjad osalesid ühiselt turismimessil.

Seni Kihnus tasuta kraanist voolanud vesi ja välja juhitud kanalisatsioon said hinna: ühe kuupmeetri joogivee eest tuleb tasuda 2 eurot ja sama koguse reovee ärajuhtimine ja puhastamine maksab 2,5 eurot.

MUARJAKUU

Märtsikuu jätkus tunnustuse jagamise lainel - tänavuse Theodor Saare pärimuspreemia sai Orisselja Reet, kes õpetab lastele pillimängu ja tegutseb aktiivselt merepärandit koguvas Kihnu Mere Seltsis.

Reeda eestvedamisel alustaski mereselts Hooandja abil Kihnu kivilaeva mudeli ehitamiseks raha kogumist, mis esialgu läks visalt, kuid sai hoo sisse ja suve hakul saadi vajaminev 7500 eurot kokku. Valmimas on autentne kolmemastilise kivilaeva Altära mudel, mille erinevus algu-

pärandist on vaid see, et mudel on kümme korda väiksem.

Kihnus jäi riigikogu valimiste osalusprotsent alla Eesti keskmise, valimas käis saarelt vaid 100 inimest. Kõige enam sai kihnlaste hääli Anneli Akkermann, kes paraku Riigikokku ei pääsenud. Kihnlaste meelispartei on endiselt Isamaa ja Res Publica Liit.

JURIKUU

Tuliseid arutelusid ja vaidlusi tekitas räimepüügiseadus ja teema oli kuum kogu kevade, suve ja sügise. Kihnu räimepüügigõigusest pool müüdi mandrile ja nii jäi Kihnus kevadisest räimepüügist saamata umbes 120 000 eurot ehk saare püügi- piirkonnas püüdmata ligikaudu 600 tonni räime. Vallavanem võitleb selle eest, et Riigikogu võtaks kiiremas korras vastu uue kalapüügiseaduse.

Kihnu neu Kristel Klein võitis Inglismaal Fitness Modeli karika, kuid sellega tema edukas aasta ei piirdunud ja sügisel võitis ta maailma arvestuses suurel fitnessi- ja moevõistlusel kolmanda koha.

LEHEKUU

President Toomas Hendrik Ilves kutsus emadepäeval neljalapselise Kolde pere Estonia teatrisse pärastlõunakohvile ja emadepäeva kontserdile. Kontserdikuu oli ka Kihnu rahvamajas, kus toimusid emadepäevakontsert, pärimuskooli kevadine lõppkontsert ning klassikalist muusikat sai kuulata ooperilaulja Pille Lille esituses.

Nagu ikka, korraldati lehekuus talgupäev ja valiti Kihnu kõige kangemad.

JUANIKUU

Juunikuu oli tähtis kuu tänavu Kihnu kooli lõpetanud üheksa noore jaoks, kellest kuus jätkasid õpinguid gümnaasiumis ja kaks kutsehariduskeskuses. Juunikuu algus oli, nagu ikka, koolikeskne ja kuu lõpp jaanipäevane, kuu keskel toimus traditsiooniks saanud jalgpallilaager.

Pärast jaanipäeva sai avalöögi Kihnu sadamaturg, mis suve edenedes järjest rahvarohkemaks kauplemiskohaks kujunes. Pole ime, et kõige suurem nõudlus oli kohaliku leiva ja saia jaoks.

Suvesooja nautida ei saanud ning jaanikuu ilm jõulukuust omast temperatuurilt väga palju ei erinenud.

EENÄKU

Juulikuus toimus juba kuues Kihnu Mere Pidulaste ühingu ühine pidu, mille märksõnadeks olid Briti Kuningliku Mereväe sõjalaevad ja madrused, palju vahvat naivistlikku kunsti ja karmimat palet näidanud mereilm.

Kihnu muuseumis avati iga kihnlaste puudutatav näitus „Sinna ja tagasi“, kus sai mälu värskendada, kuidas on läbi aegade saarelt mandrile pääsenud üle vee ja jää ning läbi õhu - näitus pakatas mälestustest ja lugudest. Metsamaal avati aga uues hoones naivistliku kunsti galerii.

Sportiklubi Püha Loomaaed korraldas Mujõlma 4. Kihnu Velotuuri ning sportlik esindus osales Pärnumaa rannamängudel Metsapoolal.

LÕIKUSKU

Augustis saabus kauaoodatud suvesoojus. Jätkusid suvised kultuurisündmused: rahvamajas peeti tantsupäeva, igasuvine pilli- ja kunstilaager tõi kokku kireva seltskonna ja andis välja lausa festivali mõõdu. Laagri lõppkontsert oli nii võimas, et ei mahtunud Linaküla rannahalli ära.

Augustikuu märkis uue jooksumaratoni sündi - peeti esimest Kihnu Männakäba maratoni. Spordisündmus kujunes ühtviisi sportlikuks

ja meeleolukaks ja sellest võttis osa 163 jooksusõpra.

Kuu lõpus süüdati Kihnu Mere Seltsi eestvedamisel mere-meeste mälestuseks Muinastulede öö tuled.

Kokkuvõtte turismisuvele näitas, et suve jooksul käis Kihnus 16200 külalist, mis jääb möödunud aastaga samasse suurusjärku.

MIHKLIKUU

Kihnus algas uus kooliaasta 36 õpilasega ja esimeses klassis alustas kooliteed kuus õpilast, mis Kihnu kohta on päris suur klass.

Üldkogule kogunes käputäis rahvast ja volikogu kinnitas Kihnu arengukava aastateks 2015- 2020.

Nii nagu varasematel, tegid ka sel sügisel kihnlastele meelehärmi võõramaalastest jahituristid, keda ei huvita kohalik jahiseadus ega inimeste kodurahu. Pahandab see, et peamiselt itaallastest jahimehed kasutavad keelatud elektroonilisi peibutusvahendeid ja jätavad linnulaibad vedelema. Sotsiaalmeedias kurjaks paisunud mõtteavaldusi võiks nimetada vihakõneks. Vallamajja saatsid murekirja ornitoloogid ja Mark Soosaar tsiteeris Riigikogu kõnepuldis Kihnu Lehte, lootuses, et saadikud võtavad kiiremini päevakorda jahiseaduse muudatuse, mis jahituristide elu karmiks teeb.

Mihklikuu kohta käib ütlus: igal oinal on oma mihklikülv.

VIINAKUU

Oktoober algas nii tähtsa ja piduliku sündmusega, et Kihnu Leht sai esmakordselt värvilised kaaned. Mõistagi oli selleks oluliseks sündmuseks uue laeva Kihnu Virve linile tulek, mis kõigi meeli äreval ja rõõmsana hoidis. Avamispidu oli ilus ja laev suur ning võimas. Erakordselt ilus oktoobriilm andis võimaluse uue laeva üle rõõmu tunda.

Oktoobris peetud viilufestivalil mängis esimest viulit ilma taat, mis laevaliikluse seiskas ja festivali ajakava pea peale keeras. Ometi sai kultuurisündmus ära peetud ja osa ilusast viilumängust said nii õpitubades osalejad kui ka kontserdikü-

lastajad. Armastatud kirjanik Andrus Kivirähk käis esmakordselt Kihnus lugejatega kohtumas, kirjanduslikul õhtul rääkis oma uuest raamatust ka endine presidendiproua Evelin Ilves.

ENGEDEKUU

Novembrikuus sai ilus sügisilm otsa, tuult ja tormi oli üksjagu ja rõõm uuest laevast asendus murega. Kihnu Virve oli sunnitud kai äärde jääma paljudel-paljudel päevadel ja laev sai hüüdnimeks *vagava jõlma lae*. See ei jäänud tähelepanuta ka maakonnalehele Pärnu Postimees, mille aasta kokkuvõtva äraspidiste sündmuste üheks kandidaadiks on: „Üllatuslikult saabunud selgus, et kauaoodatud Kihnu Virve ei kannata tuult.“ Laevale ei meeldi ei liiga madal ega liiga kõrge veetase - ühe puhul pääse Manilaiule, teise puhul on raskendatud sis- sesõit sadamatesse, sest aparell ei sobitu rambiga.

Käsitöömeistrid käisid Eesti käsitöö laulupeol – mardilaadal. Riigikogus toimus Kihnu päev, kus kihnlaste mured kuulas ära Urve Tiidus. Pillimängulist külakosti pakkusid saadikutele lõpuklassi õpilased.

Kihnu aukodanik, meie pärimuskultuuri väärtustaja ja talletaja Ingrid Rüütli juubeli tähistamiseks toimus konverents, kust ka Kihnu kultuureliit osa võttis.

Suaru sadamas toimunud tee-ehitus jäi küll talve hakul seisma, aga sadamahoone ümbruses on näha, et lõpptulemus saab pärast valmimist kena olema.

Männi Jana möödunud aastal välja antud kokaraamat „Armastusega Kihnust. Uut ja vana saareköögist“ valiti aasta parimaks kokaraamatuks. Žürii hindas nii sisu, kujundust, praktilisust kui ka trükise kvaliteeti.

JÕULUKUU

Kogu aasta on teemaks olnud haldusreform ja kuna see ähvardab puudutada ka Kihnut, saavad arutelud jätku. Paljud Kihnu inimesed ja vallavalitsus on seda meelt, et Kihnu peab jääma iseseisvaks.

Aasta viimane kuu on seni olnud soe ja tormine ja jõuluilma veel ei paista. Jõulud mõistagi tulemata ei jää ning ehk aitavad jõuludega seotud tegemised, jõulusöögid ja -peod püha-detunnet luua.

Häid jõule ja rõõmsate kohtumisteni uuel aastal!

Anu Saare, Kihnu Lehe toimetaja

Ka Kihnu koerad peavad saama kiibistatud

Volikogu võttis vastu koerte ja kasside pidamise eeskirja, millega pandi loomaomanikele kohustus oma lemmikloom kiipida ja registreerida. Nii nõuab seadus.

Viimaste aastate jooksul on järjest rohkem neid olukordi, kus kihnlased helistavad vallavanemale, et nende lambad on koerte poolt maha murtud, hulkuvad koerad kipuvad hammustama või jooksevad teiste majapidamiste lemmikloomadele kallale. Nii sama sõnadega enam hakka ma ei saa.

Looma pidamisel tuleb lähendada loomakaitse seaduses, loomatauditõrje seaduses ning põllumajandusministri määruses „Lemmikloomade pidamise nõuded“ sätestatust, eelkõige tuleb looma kohases koguses sööta, joota, hooldada ja tagada talle sobilikud elamistingimused. Täpsemalt saate seaduste kohta lugeda, kui sisestate eelpool toodud seaduse ja määruse nimed www.riigiteataja.ee otsingusse.

Looma kiibistamine

Looma on lubatud pidada loomapidajale kuulavas või tema valduses olevas ehitises või territooriumil, mis peab olema piiratud viisil, et hoida ära looma omal tahtel välja pääsemine ja see, kellele loom kuulub, peab märgistama looma mikrokiibi ja registreerima looma lemmikloomaregistris looma kolmanda elukuu jooksul või looma omandamisest ühe kuu jooksul. Looma märgistamisega seotud kulud kannab looma pidaja kui vallavalitsus ei otsusta teisiti.

Kihnus korraldame loomade kiibistamise selliselt, et igal loomaomanikul tuleb looma kohta tasuda Kihnu

vallas aktsepteeritud lemmikloomaregistrisse kandmise ühekordne tasu 11,5 eurot, millele lisandub kiibi kulu 2,56 eurot looma kohta.

Vald kutsub Kihnu veterinaararsti, kes vajalikud toimingud läbi viib. Need kulud katab vald. Loomaomanikule (koerad ja kassid) on loomade kiibistamine kohustuslik.

Loomaga avalikus kohas

Avalik koht on igasugune territoorium, rajatis, hoone või ruum, mis on antud üldiseks kasutamiseks või on üldkasutatav (tänav, tee, haljasala, kalmistu, sadam, rand, suplemiskoht või muu puhkeala, hoone, rajatis, elamu, toitlustusettevõtte, baar, kauplus, ettevõtte jms). Avalikus kohas loomaga viibimisel tuleb tagada teiste loomade, inimeste ja vara ohutus ning avalik kord, kasutades vajadusel jalutusrihma, kandmisvahendit või suukorvi.

Lambad on koerte poolt maha murtud, hulkuvad koerad hammustavad või jooksevad lemmikloomade kallale.

Looma jätmine järelevalveta avalikku kohta on üldjuhul keelatud. Koera võib jätta kuni pooleks tunniks järelevalveta loomaomanikule vajalike toimingute tegemiseks. Sellisel juhul peab olema välistatud koera lahtipääsemine ja koerast tulenev oht ning koer peab kandma tema iseloomust, kasvust või muudest asjaoludest tulenevalt suukorvi.

Loomatauditõrje seaduse

kohaselt loetakse omanikuta koduloomaks identifitseerimata koduloom, kelle omanikku ei ole võimalik tuvastada. Loomapidaja juurest lahti pääsenud koduloomaks loetakse loom, kes viibib omaniku või looma eest vastutava isiku juuresolekuta väljaspool loomapidajale kuuluvat või tema kasutuses olevat territooriumi.

Loom liigub kodust väljaspool vaid loomaomanikuga! Kui aga loom on loomapidaja juurest lahti pääsenud või ei olegi looma omanikku võimalik kindlaks teha, tuleb ta kinni püüda ning tagastada omanikule või leida neile uus omanik.

Kui hulkuva looma omaniku ei ole võimalik kindlaks teha ega leida talle uut omanikku, tuleb läbi viia looma eutanaasia seaduses ettenähtud korras. Hulkuvate loomade püüdmist korraldab vallavalitsus.

Kui hulkuv loom on identifitseeritav, kuid teda ei ole võimalik kohe tagastada loomapidajale, tuleb loom kuni loomapidajale tagastamiseni paigutada hulkuvate loomade pidamiseks ettenähtud kohta (varju- või hoiupaika).

Püütud loomi hoitakse varju- või hoiupaigas 14 päeva arvates hulkuva looma kirjelduse avalikustamisest varju- või hoiupaiga veebilehel ja Kihnu valla kodulehel. Nimestatud aja jooksul saab loomapidaja looma tagasi, kui ta tasub vallavalitsuse esitatud arve alusel looma püüdmis-, märgistamis-, registreerimis- ja ülalpidamiskulud. Pärast kahe nädala möödumist võib looma anda uuele loomapidajale.

Olukord „Hulkuva looma püüdmine“

Kuidas me Kihnus hulkuvat looma püüame? Vallavalitsus leiab lepingulise partneri, kes

LOOMA KIIBISTAMINE

◆ Kihnu vallas on aktsepteeritud lemmikloomaregistrisse kandmise ühekordne tasu 11,5 eurot, millele lisandub kiibi kulu 2,56 eurot looma kohta.

hakkab väljakutse peale loomi püüdma ja hoidma. Eelkõige on eesmärk loom esimesel võimalusel omanikule tagastada.

Püüdmisega kaasnevad iga väljakutsega teatud kulud ning need katab loomaomanik vallavalitsuse esitatud arve alusel. Näidised toome ära Pärnu loomade varjupaigas toodud hinnakirja:

- a) looma vastuvõtt 10 eurot;
 - b) esimene hoiupäev 8 eurot;
 - c) eutanaasia ca 25 eurot.
- Milliseks kujunevad meie hinnad, see sõltub juba lepingupartnerist.

Loomulikult ei hakata poolvägisi kõiki koeri ja kasse ridvaga kinni püüdma, kuid kui selleks vajadus tekib, siis nii ka reageeritakse. Vald soetab ka kiibilugeja ning koerapüüdmiseks vajaliku varustuse, mis antakse lepingupartneri kasutusse.

Moraal

Jälgige valla lehte, kus me teavitame elanike sellest kuupäevast, kui veterinaar on Kihnus loomi kiibistamas. Kiibi võite ise lasta panna ka mandril vet. keskustes. Kihnu vald hakkab kasutama veebilehel <http://lemmikloomaregister.ee/> olevat registrit. Registrisse kandmise tasu on ühekordselt loomaomaniku poolt tasutav 11,5 eurot.

Kui elanik enda looma ei kiibista, siis pärast sellekohast meeldetuletust järgneb rahaträhv. Palun hoolige oma lemmikutest, kiibistage need ning hoidke nad enda ligi.

Kihnu vallavalitsus

Spordivõistlused Kihnu koolis

Novembrikuu viimasel neljapäeval toimusid Kihnu koolis kabe- ja malevõistlused, millest võtsid osa 1.-6. klassi õpilased.

Malevõistlustel osales 9 last ja parimad olid Timur (6.klass), Kärölin (5. klass) ja Kai (2. klass) ning kabevõistlustel osales 12 last, kellest tublimad olid Kärölin (5. klass), Timur (6. klass) ja Taimar (4. klass).

Detsembrikuu alguses toimusid lauatennisevõistlused, kus võisteldi 1.-6. klasside arvestuses ja 7.-9. klasside

arvestuses.

1.-6. klasside arvestus osales 12 last ja tublimad olid Kärölin (5. klass), Joanna (6. klass) ja Taimar (4.klass). Vanemas vanuseklassis võtsid võistlusest osa 4 poissi ja paremusjärjestus oli järgmine: Kevin (9. klass), Raimond (7. klass), Mattias (9.klass) ja Kaider (7. klass).

Lauatennise võistlus oli soojenduseks maakondlikule võistlusele, mis toimub 15. jaanuaril Paikuse koolis.

Ragnar Anniko

Hajaasustuse programmi 2015. aasta taotlusvoor

◆ Hajaasustuse programmi 2015. aasta taotlusvoorus esitati 12 nõutele vastavat taotlust kogumaksumusega 82 186,06 eurot, millest omaosalus moodustanuks 27392,61eurot ja toetus moodustanuks 54793,45 eurot.

Tegelikuses oli toetusraha mõnevõrra vähem: 31594,00 eurot, mistõttu polnud võimalik kõiki taotlusi rahuldada.

Projektide hindamise tulemusel tekkinud pingerea alusel rahuldati järgmised taotlused:

1. Toetuse saaja Mare Mätas.

Projekti nimetus: Uue-Matu talu kanalisatsioonisüsteemi ja omapuhasti rajamine. Toetuse summa 3325,77 eurot. Omafinantseering 1662,63 eurot.

2. Toetuse saaja Merle Sutt. Projekti nimetus: Vahtra majapidamise puurkaevu ja veetorustiku rajamine. Toetuse summa 6500,00 eurot. Omafinantseering 4093,00 eurot.

3. Toetuse saaja Heiki Lehola. Projekti nimetus: Aadu majapidamise puurkaevu ja veetorustiku rajamine. Toetuse summa 6500,00 eurot. Omafinantseering 5490,65 eurot.

4. Toetuse saaja Tarmo Laos. Kaastaotleja Ira Kuusemets. Projekti nimetus: Lepa ja Kaerametsa veetorustiku rajamine. Toetuse summa 5802,96 eurot. Omafinantseering 2901,04 eurot.

5. Toetuse saaja Silvi Pelberg. Projekti nimetus: Lõpe majapidamise omapuhasti rajamine. Toetuse summa 2548,13 eurot. Omafinantseering 1273,87 eurot.

6. Toetuse saaja Triinu Tšetšin. Projekti nimetus: Pärna kanalisatsioonitorustiku ja imbsüsteemide ehitustööd. Toetuse summa 3764,99 eurot. Omafinantseering

1882,21 eurot.

7. Toetuse saaja Valdo Palu. Projekti nimetus: Kihnu vallas asuva Rannametsa majapidamise väliskanaliseerimise süsteemi rajamine. Toetuse summa 3152,16 eurot. Omafinantseering 1575,84 eurot.

Ülejäänud taotlejad 2015. aasta taotlusvoorst toetust ei saanud rahaliste vahendite puudumise tõttu. Neil on võimalus esitada uus taotlus järgmise, 2016. aasta taotlusvoorus.

Enno Kaare,
nõunik

KIHNU VALLAVALITSUSES

◆ Kinnitati Hely Põlluste poolt esitatud hajaasustuse programmi 2013. aasta taotlusvooru aruanne projektile „Ruudu kanalisatsioonisüsteem“;

◆ Helle Treimuthile väljastati tingimused elamu projekteerimiseks (kohadress: Helle, Lemsi küla);

◆ Jaanus Jürivetele väljastati kasutusluba Noodimäe elamu kasutamiseks;

◆ Rando Leasele väljastati ehitusluba paargu ja värkstoia ehitamiseks (kohadress: Tõnu, Rootsiküla);

◆ Kihnu Kooli abihoonele (kohadress: Kooli, Linaküla) väljastati kasutusluba;

◆ Rahuldati hajaasustuse programmi 2015. taotlusvooru taotlused (täpsem info www.kihnu.ee ja vastav artikkel käesolevas lehes);

◆ Jäeti rahuldamata toimetulekutoetuse taotlus;

◆ Kinnitati Kihnu Viljad OÜ poolt esitatud ettevõtlustoetuse lõpparuanne projektile „Meevurri soetamine“;

◆ Kinnitati Marju Vesik FIE poolt esitatud ettevõtlustoetuse lõpparuanne projektile „Mitmekülgsed iluteenused“;

◆ Muudeti Kihnu Kooli hoolekogu, uus koosseis: Maie Aav, Erle Oad, Elme Männi, Meelis Leas, Aive Havik, Kärölin Palu, Kairi Päästel, Ahto Piisang, Kaisa Laos.

◆ Kihnu Kooli õpilaskoha maksumus on 2016. aastal 91 eurot kuus ja lasteaia koha tegevuskulu arvestusliku maksumus on 2016. aastal 208 eurot kuus;

◆ Väikebussi Renault Master 658 AZT

kasutamise hinnaks, kui seda kasutatakse Kihnu valla huvides ning kasutajaks ei ole Kihnu Vallavalitsus kui ametiasutus, kinnitati 46 (nelikümmend kuus) senti/km.

◆ Sõlmiti sotsiaaleluruumi ühe toa ning koridori, köögi ja WC ühiskasutuse õigusega üürileping;

◆ Pikendati kaht sotsiaaleluruumi üürilepingut;

◆ Eagle Vision'ile anti tasuta ühiskasutusse tervisekeskuses olev ruum;

◆ SA-le Kihnu Kultuuriruum väljastati tigimused Metsamaa õppehoone projekteerimiseks;

◆ Nõustuti Serenda, Saarde ja Helvola kinnisasjadele kinnisasjaga liitmiseks sobiva maa erastamise igale kinnisasjale võrdselt 185 m².

Kolde Reet juhib Kihnu Kultuuri Instituuti

SA Kihnu Kultuuri Instituudi uueks juhiks on juba teist kuud Reet Könninge, keda Kihnu inimesed tunnevad kui Kolde Reeta.

Kui Silvi Murulauk oktoobri lõpus sihtasutuse juhtimise maha pani, asus ametisse Reet. Kuigi elu viis Reeda 20 aastat tagasi Pärnu linna, pole ta Kihnu jaoks kuhugi kadunud.

„Side Kihnuga on ikka jäänud, käin seal kogu aeg, sest mu õde elab meie vanematekodus,“ ütles ta.

Põhjus, miks Reet väljakutse vastu võttis, oli see, et lapsed on suureks kasvatatud ja pesast välja lendamas ning Reet tundis, et aega jääb üle. Vanem tütar Reti on 23 ja Elo 19-aastane ja lõpetab kevadel gümnaasiumi.

„Ma tundsin, et jaksan, sest aega on juurde tulnud - vahel tundsin end tarbetuna,“ rääkis ta. See tunne kadus Uue Kunsti muuseumis, kus instituudi toakene asub, ruttu ära.

Tööd on Kihnu Kultuuri Instituudis Reeda hinnangul ise-

gi rohkem, kui ta ette kujutas ja esimesed kuud on olnud väga tegemisterohked. Põhjuseks on see, et tema tööleasumine sattus aega, mil kukkus Rahvakultuuri Keskusele projektide esitamise tähtaeg ja selle kõrval tuli ette valmistada ka advendiaega alustav üritus Kihnu Jõulubu. Seal toimunud jõuluturu pärast sai omajagu muretsenud, sest sel ajal tegid tormid laevaliikluse hapraks ja oli mure, kuidas laadakaup Kih-

nust mandrile jõuab.

„Kui oled ülemereeluga harjunud, siis saad aru, et vahel lihtsalt ei saagi ja sellega tuleb leppida,“ rääkis ta, kuigi tegelikult jõudis laadakaup pärale. Reeda hinnangul läks tema esimene suurem ettevõtmine kenasti korda. Pärnu inimesed on harjunud Kihnu jõuluturul käima ja tekkinud on püsipublik, kes juba nädal varem pärib ajakava kohta aru.

„Selles pimedas ajas on

tore, kui elevust tekitatakse. Ka omal oli tore tööle tulema, sest Kihnu kaup on värvirõõmus. Panin omale ka kihnu riided selga ja tore tunne oli kohe.“

„See teadmine, et teed midagi olulist, on hea tunne,“ tunneb ta selle sebmise juures end hästi. Edaspidi läheb tööelu ehk veidi rahulikumaks.

Reet räägib, et võttis Kihnu Kultuuri Instituudi üle heas seisus, sest Silvi on suure töö teinud ja pakkus esialgu igati oma abi. Reet on töötanud mitmes reklaamifirmas ja tema hinnangul on praeguse töö sisu isegi sarnane.

Reet ei usu, et instituudi töös midagi oluliselt muutub, sest paljud ettevõtmised on sisse töötanud ja jätkuvad ka edaspidi. Uue Kunsti muuseumis aastaid toimunud ülalistungidel on populaarsed, sest Kihnu juurtega inimesed, kes tunnevad kodu järele igatsust ja saarele pidevalt ei pääse, saavad seal oma inimestega koos käia ja kihnu keelt rääkida.

Anu Saare

KIHNU VALLAVOLIKOGUS

- ◆ Toimus valla 2016. aasta eelarve I lugemine;
- ◆ Võeti vastu valla 2015. aasta II lisa-eelarve (kättesaadav Riigi Teataja veebilehel või vallavalitsuses);
- ◆ Muudeti Kihnu Kooli põhimäärust (tervikekst on kättesaadav Riigi Teataja veebilehel või vallavalitsuses);
- ◆ 2016. aasta maamaksumäär jäi eelmise aastaga võrreldes samaks (2,5 % maa maksustamishinnast ja põllumajandussaaduste tootmisel kasutusel oleva haritava maa ja loodusliku rohumaa maksumääraks on 2,0 % maa maksustamishinnast);
- ◆ Võeti vastu koerte ja kasside pidamise eeskiri (kättesaadav Riigi Teataja veebilehel või vallavalitsuses);
- ◆ Muudeti toimetulekutoetuse arvestamisel arvesse võetavate alalise eluruumi alaliste kulude piirmäärasid, mille kohaselt korteriüüri piirmääraks on 2,5 eurot 1m² kohta kuus (tervik-

tekst on kättesaadav Riigi Teataja veebilehel või vallavalitsuses);

- ◆ Muudeti munitsipaalkorterite üürileandmise ja kasutamise korda (tervikekst on kättesaadav Riigi Teataja veebilehel või vallavalitsuses);

◆ Taotletakse Sigatsuaru lautri sihtotstarbe muutmist tootmismaaks (praegune sihtotstarve on üldkasutatav maa);

◆ Sääre külas asuva vallale kuuluva sadama kohanimeks määrati Sigatsuaru väikesadam (Sigatsuaru väikesadam hõlmab maaüksused katastritunnusega 30301:001:0995 ja 30301:001:0996, mõlemad lähiaadressiga Sigatsuaru lauter);

◆ OÜ Elektrilevi kasuks seati tähtjatu isiklik kasutusõigus vallale kuuluva katastriüksusele koha-aadressiga Lems küla, Saeveski. Isikliku kasutusõiguse eesmärgiks on Helle kinnistu (Lems küla), elektriga varustamiseks

elektriliitumisrajatise maakaabli talumiskohustuse tekkimine vallale kuuluv Saeveski maaüksusel;

◆ Pähklisalu (Linaküla) jagamisel moodustatavate maaüksuste koha-aadressideks ja sihtotstarveteks määrati: Pähklisalu, Linaküla, 100% elamumaa ja Pähklipõllu, Linaküla, 100% maatulundusmaa;

◆ Valla esindajaks Kihnu Kooli hoolekogus nimetati Käthlin Palu (Hoolekogu valitakse neljaks aastaks ja 17.12.2015 lõppesid eelmise hoolekoogu volitused ning vallavalitsus on algatanud uue hoolekoogu koosseisu valimised);

◆ Kuna volikogu toimus 17. detsembril, ei pruugi veel lehe ilmumise ajal olla Riigi Teatajast võimalik aktide tervikekstidega tutvuda, kuna akt avaldatakse seitsme tööpäeva jooksul selle esitamisest.

Kihnu jõulubu maesõmal

Juba tia mjõtmõndat kor-
da veedab oma jõulu esi-
mest adventi Uiõ kuntsi
muuseumis maesõma kihn-
lastõ selts.

Toimub käsitüede näitus-
müük ning kua Kihnu toitõ
esitlus.

Ehitet suab kua Kihnu muõ-
di jõulubu – mänd.

Ehete valikul oli pietud kin-
di tavast, et ehted olõks oma
kättegä tehtüd ning ainulaad-
sõd.

Tooni annab endistviisi jõu-
lubu, kus ond piäl ponksid,
ketid präänikud, õonad ning
oma tehtüd ehted.

Üritusõ kõegõ tähtsam pae
ond ikka esimene pae, kui
avataksõ luat ning ehitäkse
jõulupuu.

Maesõma kihnlasõd ond
akkajad, leidlikud ning ede-
võtlilikud inimesed ning
uudistajaid ond njäputüe leti
ies murdu. Müükis oli kua
Kihnust pärit njäputüed.

Külästajäte osas ond juba
vällä kujunõn siokõ selts-
kond inimesi, kedäst uvitab
Kihnu elu-olu. Ikka rohkem
näeb uusi nägusi ning nuõrõ-
mad rahvast.

Testel päävel olid koosolõ-
mised, kus õpõtati kihnupä-
rast käsitüed. Suurõ tähele-
panu sai lambarasvast küü-
nälde ning pastõldõ tegemi-
ne.

Küsüti ka nähä, kuidas kjõn-
davart, kapõta kanda ning
suka vikeldusi kududa. Roo-
sil oli iä mõtõ „karusi“ kjõndu
ning sistpoõlt uasõga kjõn-
du kududa. Isegi lihtsa paela
naaritsõmine andis uusi mõt-
tõsi ning täiustusi.

Üks päe kulus terven Mark
Soosarõ vanadõ Kihnu vil-
me uatamisõks. Siäl oli pae-
lu üllätusi!

Rodo oli kia sõemiste leti
iees. Prooviti leibä, saia, räa-
merulla. Osteti piparkuõ-
gi taenast ning verevors-
ta. Lihaleib oli ka ette minev
kaup.

Neljäba umiku puõlõ olid
viel õpituad. Päräst pieti
maha „ülaljõstmine“.

Sellekorra arutati, mis ede-
kohe plaani võtta. Laulti kua
ning aeti juttu. Tuli ju kua
Kolde Reedaga rohkõm tutta-
vas suaja. Täma ju nüüd Kih-
nu Instituudi amõtis.

Naa need päävad läksid

nagu lennätes. Juba oli jälle
pühäba ning tuli akata otsi
kogu vedämä. Lõpõtasime
selle üritusõ pitkä lava taga.
Miel oli nagu natukõ kurb,
aga ega ükski iä asi kestä igä-
vest.

Au-kiitus kõikõlo, kis aita-

sid kaamanda ning said aega
osalõda.

Tiadmiseks viel, et mae-
sõma kihnlasõd kävad Uiõ
kuntsi muuseumis ega kuu
teese neljäba koos. Uõtamõ
uvilisi!

Roberti Marta

Piirkonnapolitseinik soovib rahulikke pühi

Traditsiooniliselt vaadatakse aasta viimasel kuul tagasi möödunudle ja antakse lubadusi uueks aastaks. Siinkohal toon välja mõned mõtted möödunud aastast ja sellest, mida silmas pidada tuleval.

Kui rääkida meie piirkonna kuritegevusest, siis üldises plaanis on registreeritud juhtumite arv vähenenud mõnekümne kuriteofakti võrra. Langus on toimunud Audru, Tõstamaa- ja Varbla vallas.

Ainsa erandina on väike tõus Kihnu vallas, mis võib olla tingitud sellest, et politseid on seaduserikkumistest

rohkem informeerima hakatud. Väärtegade koguhulk on piirkonnas tervikuna tõusnud paarikümne väärtetefakti võrra. Muidugi ei ole need veel lõplikud numbrid, aga seniste arengutega piirkonna turvalisuses võib jääda rahule.

Edasisest rääkides on jätkuvalt oluline, et politsei ja elanikkond teeksid tihedat koostööd. Kindlasti peab ka edaspidi järgima põhimõtet, kus viga näed laita, seal tule ja aita. Ehk siis teisisõnu, kui ümbruskonnas märgatakse midagi kahtlast, tuleb sellest alati politseile teada anda.

Olgu selleks siis kahtlustatav võõras sõiduk või võimalik joobes juht liikluses. Pigem olla ettevaatlik ja anda oma kahtlustest teada. Oma kogemustest teame, et inimese enda jaoks esmapilgul tähtsusetust infokillust on kujunenud politsei jaoks oluline niidiots.

Õnneks mõistavad meie piirkonna inimesed järjest rohkem, et elanike koostöö politseiga mõjutab otseselt turvalisust meie ümber. Koostöö on märk igapäevast tahet luua paremat elukeskkonda.

Ees ootavad jõulud ja aasta-

vahetus. Selle valguses soovitan pöörata rohkem tähelepanu oma lähedastele. Võtke see aeg ja veetke see oma inimestega.

Seejuures ärge unustage seda, et te oleksite alati liikluses nähtavad, kasutate turvavarustust ja väldite olukorda, kus keegi peolauast istuks rooli pärast alkoholi tarvitamist.

Pidage meeles, et meil kõigil on keegi, kes meid koju ootab.

Järgmiste kohtumisten!

Harli Hansen,
piirkonnapolitseinik

Õpipoisikoolitus kui tööandjate ja kutsehariduskeskuse koostööprojekt

Pärnumaa Kutsehariduskeskus koostöös ettevõtetega Wendre ja Stram avab veebruarikuus kodutekstiilide õmblejate õppegrupi.

Voltveti Koolituskeskuses Tihemetsas avatakse uue aasta alguses nooremaedniku ja raietöölise töökohapõhise õppe õppegrupid.

Toimunud on koostöökohtumine elektroonikavaldkonnas tööandjatega, et avada elektroonikaseadmete koostaja õpipoisikoolitus.

Vastuvõtt nendele erialadele on avatud ja käimas on ettevalmistused, et avada Pärnumaa Kutsehariduskeskuse õppekavade baasil juba järgmised valdkonnapõhised õppegrupid koostöös tööandjatega.

Õpipoisikoolitus ehk töökohapõhine õpe sarnaneb juba ammusest aegadest pärinevale meistri-õpipoisi suhtele, olles tänapäevalgi maailmas laialt levinud ametiõppimise vormiks.

Õpipoisiõpe võimaldab juba töötaval inimesel kvalifikatsiooni omandada või seda tõsta ning siin ei ole määra-

va tähtsusega vanus ega eelnev haridus. Programm aitab kaasa ka uute töötajate värbamisele või uue ameti omandamisele.

Ettevõtted saavad koolitada endale töötajaid, kellel on just sellised oskused, nagu ettevõtte vajab.

Õppesse saab astuda nii töötav kui ka mittetöötav inimene.

Õppida saab näiteks müüjaks, kokaabiks, kokk-kondiitriks, kelder-ettekanndjaks, hotelliteenindajaks, tootetehnikuks, arvutitehnikuks, autotehnikuks, ehitusviimistlejaks, palkmajaehitajaks, keevitajaks, tiseriks, elektrikuks jne.

Õpipoisiõppes õpitakse eelkõige läbi praktika, et sooritada õppe lõpus vastava eriala kutse kvalifikatsiooni eksam.

Õppetööst 2/3 moodustab praktiline töö ettevõttes otsese juhendaja käe all, kusjuures ühe meistri juhendamisel õpib 2-4 õpipoissi või -tüdrukut. Ülejäänud mahus toimub õpe kutseõppeasutuses.

Praktilise töö ja teooriaõpe praktiline korraldus ja

perioodid lepitakse tööandja ja kooliga eraldi kokku lähtudes õppija vajadustest.

Õppe läbiviimisel on eelduseks, et praktikakoht on saanud koolilt positiivse eksperthinnangu praktika läbiviimise kohana ning on valmis programmis osalema.

Kool kannab praktikakohale üle 15 kuni 50 protsenti koolituskoha maksumusest töökohapõhises õppes osaleja juhendamise kulude katteks. Vajadusel viiakse läbi ettevõttepoolsete praktikajuhendajate koolitus.

Sõltuvalt õppekavast võib töökohapõhise õppe kestvus olla 3 kuust kuni 2 aastani.

Õppijale laienevad kõik tavapärased kutseõppe tasemeõppe õpilase õigused. Ta saab õpilaspileti, võib taotleda õppetootusi ja sõidukulu hüvitamist. Õpilasele laieneb koolilõuna toetus, kui ta on keskhariduseta ja kuni 20 aastane.

Kaugemalt õppesse tulijaile on koolil õpilaskodu.

Ettevõtte maksab õpipoisile palka, mis ei tohi olla väiksem kui vabariigi valitsuse kehtestatud töötasu alam-

määr. Kui õpilase ja praktikakoha vahel on juba kehtiv tööleping sõlmitud, siis töökoht eraldi lisatasu õppimise eest ei maksa, aga õppijale laienevad samuti tavaõppija õigused ja kohustused.

Töökohapõhise õppe (lühidalt PRÕM) programmi abikõlblikkuse periood on 1.03.2015 - 31.12.2018, tegevusi rahastab Euroopa Sotsiaalfond ja Eesti riik.

Elluvijaks on SA INNOVE, partneriteks kutseõppeasutused ja kõrgkoolid, kes omavad õppe läbiviimise õigust ning Eesti Tööandjate Keskliit.

<http://www.innove.ee/et/organisatsioonist/programmid-ja-projektid/prom>

Lisainfo:

Mare Raid

Pärnumaa Kutsehariduskeskuse töökohapõhise õppe koordinaator

567 9440, tel: 445 1959
mare.raid@hariduskeskus.ee

Abivahendite süsteemi korraldus

Alates 01.01.2016 muutub põhjalikult sotsiaalkindlustusamet valdkonna abivahendite teenuse korraldus, muutes teenuse inimesele kättesaadavamaks ning asjaajamise kiiremaks.

Isikliku abivahendi kaart

Alates 1. jaanuarist 2016 võtab uute isikliku abivahendi kaardi taotlusi vastu Sotsiaalkindlustusamet (edaspidi SKA). Samuti hakkab Sotsiaalkindlustusamet vajadusel väljastama kaardi duplikaate.

Kaardi või duplikaadi taotlemiseks tuleb esitada Sotsiaalkindlustusametile vastav taotlus e-posti või posti teel või pöörduda SKA klienditeenindusse.

Taotluse vorm on leitav SKA kodulehelt (rubriik: blanketid). Klienditeeninduste asukohad ning lahtiolekuajad leiab SKA kodulehelt www.sotsiaalkindlustusamet.ee.

Abivahendi saamiseks, mis ei ole otseselt seotud inimese töötamisega töökohal, peab inimesel olema õigustatus, arstitõend või rehabilitatsiooniplaan ning kehtiv isikliku abivahendi kaart (edaspidi IAK).

Õigustatud isik on:

- kuni 18-a laps;
- kuni 18-a puudega laps;
- 18 – 63-a tööealine isik, kellel on tuvastatud töövõime kaotus 40 % või enam;
- 18-a ja vanem puudega isik enesehoolde- ja kaitseabivahendite ostuks;
- alates 18-a tööealine isik, kellel on tuvastatud osaline töövõime või töövõime puudumine;
- 63-a ja vanem vanaduspensioniline isik;
- rinnaproteesi ostmiseks;
- isik, kellel on tuvastatud kuulmislangus alates 30 desibellist, kuulmisabivahendite ja heli ülekandesüsteemi-

de ostmiseks;

- silmaproteesi ostmiseks.

Uue IAK saamiseks peab kaardi taotlejal olema:

- kehtiv arstitõend või rehabilitatsiooniplaan, kus on märgitud abivahendi vajadus ISO-koodi täpsusega (enne 01.01.2016 väljastatud tõendil või rehabilitatsiooniplaanil peab olema abivahendi nimetus või kirjeldus);
- välismaal õppiva 18-26-a isiku puhul ka koolitõend;
- klienditeeninduses kaardi taotlemisel isikut tõendav dokument.

Kehtiva IAK omanik pöördub abivahendi saamiseks otse abivahendeid müüva või üüriva ettevõtte poole. Alates 2016. aastast ei ole maakondlikke piiranguid abivahendeid müüva või üüriva ettevõtte valimisel.

Abivahendi saamiseks peab inimesel olema õigustatus, arstitõend või rehabilitatsiooniplaan.

Abivahendi saamiseks on inimesele õigus pöörduda enda poolt valitud abivahendeid pakkuva ettevõtte poole, kellega SKA on sõlminud lepingud. Info ettevõtetest on kättesaadav SKA kodulehel alates 01.01.2016.

Järjekorrad

Kui konkreetse abivahendi eelarve on lõppenud, on võimalik ennast ettevõttes suulise soovivaalduse alusel järjekorda lisada. Järjekorra sabumisel saadab SKA isikule posti teel järjekorra saabumise teate. Isik peab järjekorra teate saamisel 60 päeva jooksul pöörduma endale sobiva abivahendit pakkuva ettevõtte poole ning võtma kaasa:

◆ Infot abivahendite süsteemi kohta, isikliku abivahendi kaardi ja erimenetluste kohta ning sotsiaalministri poolt allkirjastatud määruse riigi poolt hüvitatavate abivahendite ja piirhindade kohta saab:

E-post: info@sotsiaalkindlustusamet.ee
abivahendid@sotsiaalkindlustusamet.ee
www.sotsiaalkindlustusamet.ee
 Infotelefon 16106

- saadud järjekorra teate,
- isikut tõendava dokumenti,
- isikliku abivahendi kaardi,
- arstitõendi või rehabilitatsiooniplaani.

Ettevõtte väljastab abivahendi ainult järjekorra teate ettenäitamisel.

Erandkorras abivahendi ostmisel või üürimisel tasu maksmise kohustuse riigi poolt ülevõtmise taotlemine (edaspidi erimenetlus).

Erimenetluse juhud, kus isik taotleb:

- omaosaluse vähendamist, kuna isikul on tulenevalt majanduslikust olukorrast raske omaosalust tasuda (vajalik isiku selgitus ja tõend toimetulekutoetuse maksimise kohta);
- uut abivahendit enne talle hüvitatud sama ISO-koodiga abivahendi kasutusaja lõpu (abivahend on sobimatu tervislikel või temast mitteohtu põhjustel) – vajalikud isikupoolsed selgitused/ põhjendused;
- abivahendit, mis puudub riigi poolt osaliselt hüvitatavate abivahendite loetelus (lisada kaks võrdsetel alustel hinnapakumist);
- abivahendit, mille puhul on abivahendite loetelus piirhinna kohta märgitud „eritaotlus“ (lisada kaks võrdsetel alustel hinnapakumist);
- kasutusaja piirlimiidi suurendamist (põhjendatud vajadus diagnoosist või funktsioonihäirest tulenevalt);
- vabivahendi piirhinna ühekordset suurendamist (lisada

kaks võrdsetel alustel hinnapakumist);

- erimenetlust mõnel muul juhul.

Erimenetlust taotledes on vajalik esitada arstitõend või rehabilitatsiooniplaan. Erimenetluse taotlus on kättesaadav SKA kodulehel alates 01.01.2016.a ning klienditeeninduses.

Taotlust saab esitada posti, e-posti teel või klienditeeninduses. Juhul, kui isik vajab abi abivahendi väljavalimisel, hinnapakumiste küsimisel, erimenetluse vajaduse täpsustamisel, on isikul õigus pöörduda Astangu Keskkonnanakohanduste ja Abivahendite Teabekeskuse poole üldnumbril 687 7231 või kirjutada aadressil kat@astangu.ee.

SKA teeb erimenetluse taotluse osas kas rahuldamise või rahuldamata jätmise otsuse 30 kalendripäeva jooksul.

Vajadusel kaasab SKA erimenetluste käigus eksperite (nt Astangu Keskkonnanakohanduste ja Abivahendite Teabekeskuse), kes aitab ja nõustab abivahendite vajaduse tuvastamisel ja vajaduse hindamisel.

Erimenetluse otsus saadetakse taotlejale posti teel, mis tuleb ettevõttesse pöördumisel kaasa võtta. Ilma erimenetluse otsuseta ei saa ettevõtte määruse tingimustega mitte kooskõlas olevat abivahendit väljastada. Samuti peab kaasa võtma arstitõendi või rehabilitatsiooniplaani ning isikut tõendava dokumendi.

Sotsiaalkindlustusamet

Töötukassa – partner vähenenud töövõimega inimestele

2016. aastal käivitub Eestis töövõimereform, mis muudab senist töövõime hindamist ja toetuste maksmist - ja mis veelgi olulisem - võimaldab vähenenud töövõimega inimestel oma töö- ja igapäevaeluga paremini toime tulla.

Reformi tulemusel koonduvad töövõime hindamine, töövõimetoetuse maksmine ja vähenenud töövõimega tööealistele inimestele mõeldud teenused töötukassasse. Alates oktoobrist on meil tööl juhtumikorraldajad, kes on valmis nõustama just vähenenud töövõimega inimesi ehk neid, kellel on puue või püsiv töövõimetuse või osaline või puuduv töövõime. Järgmise aasta 1. juulist korraldame töövõime hindamist ja toetuse maksmist. Töötukassasse hindamisele tuleb tänastel töövõimetuspensionäridel pöörduda alles siis, kui hakkab kätte jõudma püsiva töövõimetuse otsuses märgitud tähtaeg. Inimesi, kellele on määratud töövõimekaotuse protsent tähtajatult, ümber ei hinnata ja nad saavad edasi töövõimetuspensionari.

Sobiv teenus vastavalt vajadusele

Vähenenud töövõimega inimesi toetavad erineval viisil töötukassa, sotsiaalkindlustusamet ja kohalik omavalitsus. On inimesi, kes vajavad tuge kõigilt kolmelt, kuid kindlasti ka neid, kellele piisab üksnes töötukassa teenustest. Töötukassasse pöördumisel vaadatakse koos nõustajaga üle inimese vajadused tööelus püsimiseks või sinna naasmiseks ja tehakse kava, kuidas teda kõige tulemuslikumalt aidata. Kui keegi vajab lisaks tuge ka sotsiaalkindlustusametist või kohalikust omavalitsus-

sest, saab ta sinna pöördumiseks töötukassast asjalikku nõu.

Loomulikult on tööelus osalemiseks kõige tähtsam inimese enda soov ja tahe. Töö leidmiseks või senise töö säilitamiseks vajalikke teenuseid pakub töötukassa töötisijatele ja tööandjatele juba täna. Kui inimene on pöördunud töötukassa maakondliku osakonda, saame välja selgitada, milliseid teenuseid ta vajab, ja kokku leppida nendes osalemine. Näiteks kui on vaja täiendada või omandada erialaoskusi, pakume koolitust või tööpraktikat. Noorte ja pikaajaliste töötute töölevõtmisel maksame vajaduse korral tööandjale palgatoetust ja hüvitame töötaja koolituse kulu. 1. jaanuarist 2016 saame tööandjale hüvitada koolitusega seotud lisakulud, mis on tingitud vähenenud töövõimega töötaja puudest või terviseseisundist. Näiteks kui töötaja vajab koolitusel osalemiseks viipet, saame selle tööandjale hüvitada.

Lisaks saame abistada vähenenud töövõimega inimesi tööintervjuul, anname neile kasutamiseks tööks vajaliku abivahendi või hüvitame tööandjale vähenenud töövõimega töötaja vajaduse järgi kohandatud töökohta kulu. Kui töötaja vajab tööülesannete omandamisel tavapärasest rohkem juhendamist või tuge, hüvitame tööandjale tugisikuga seotud kulu.

Uuest aastast jaguneb rehabilitatsioon kaheks – sotsiaalseks, mida pakub sotsiaalkindlustusamet, ja tööalaseks, mida pakub töötukassa. Tööalane rehabilitatsioon on mõeldud inimestele, kelle tegutsemine on tervise või puude tõttu takistatud, rehabilitatsioon õpetab puude või tervisehäirega toime tulema ning aitab kohane-

da tööeluga. Abi vajadusest sõltuvalt tegelevad inimesega näiteks tegevusterapeut, füsioterapeut, eripedagoog, logopeed, sotsiaaltöötaja, psühholoog, kogemusnõustaja. Töötukassa nõustajaga koos vaadatakse, mis eesmärgil inimene rehabilitatsiooni vajab, ja seejärel saab ta ise endale teenusepakkuja valida. Töötukassa tasub rehabilitatsiooni eest vajaduse järgi aastas kuni 1800 eurot.

Kui töövõime on vähenenud mõne elumuutva õnnetuse või haiguse tõttu, võib motivatsiooni leidmisel olla abi kogemusnõustamisest. Samasuguse terviseprobleemiga nõustaja aitab leida enesekindlust, et igapäevaeluga toime tulla ja tööle naasta.

Vähenenud töövõimega inimestele, kes kohe ei ole valmis tavalisele töökohale asuma, pakub töötukassa uuest aastast kaitstud töö teenust. Teenuse kestus on kuni 24 kuud, selle jooksul liigutakse sisuliselt töö harjutamisest avatud tööturul töötamise toetamiseni. Kõigepealt hinnatakse, millist tööd inimene teha suudab, õpetatakse ja harjutatakse vajalikke tööoskusi. Seejärel asub inimene tööle kaitstud töö tingimustes, kus ta saab teha jõukohast tööd talle sobivas töökeskonnas ja tempos koos juhendajaga, ning samal ajal aidatakse tal leida sobivat püsivat töökohta. Töötukassa poolt pakutava kaitstud töö eesmärk on aidata inimeste teenuse lõppedes iseseisvalt töötama.

Jaanuaris 2016 hakkame maksma töölesõidutoetust tervisehäirega inimestele, kes ei saa kasutada tööle sõitmiseks ühistransporti. Toetust makstakse 93 senti kilomeetri kohta, kuid mitte rohkem kui 26 eurot ühe päeva eest ja 300 eurot kuus. Kok-

ku on toetust võimalik saada 12 kuu eest kolme aasta jooksul. Kui aga inimene vajab ühistranspordiga tööle jõudmiseks saatjat, hüvitatakse saatja sõidukulu iga saatjaks oldud päeva eest sõidupiletite alusel, kuid mitte rohkem kui 26 eurot ühe päeva eest.

Oluline on koostöö

Töövõimereformis on oluline roll tööandjatel. Praeguses tööturu olukorras, kus iga kätepaar on oodatud, ei ole põhjust lasta end juhtida eelarvamustest ega hirmudest. Töötame selle nimel, et leida sobivale töökohale sobiv töötaja ja vastupidi. Nõustame tööandjaid, kuidas luua eri puudeliike arvestav töökeskkond, abistame värbamisel ja oleme valmis pakuma tuge hiljem tekkivate probleemide lahendamisel. Julgustame tööandjaid looma paindlikke ja osajaga ning kodus töötamise võimalusega töökohti. Töötukassa koostööpartnerite juures töötab mitmeid vähenenud töövõimega inimesi, kelle vajadustest lähtuvalt oleme abistanud tööandjat töökoha ümberkorraldamisel.

Vähenenud töövõimega inimestele mõeldud teenuseid, välja arvatud töövestlusel abistamise ja kaitstud töö teenust, osutame ka töötavatele inimestele, kes vajavad vähenenud töövõime tõttu tuge töökohal püsimiseks. Oma teenuste kujundamisel oleme teinud koostööd vähenenud töövõimega inimeste esindusorganisatsioonidega ja arvestanud nende soovitusi. Meile on oluline meie teenuste kasutajate, nii töötajate, töötisijate kui ka tööandjate tagasiside, sest seda arvestades saame oma teenuseid vajaduse korral täiendada ja paremaks muuta.

Helle Ruusing,

Eesti Töötukassa meedianõunik

Mari Vesik

ILU- TEENUSED

MANIKÜÜR 10 eur

MANIKÜÜR LAKIGA 13 eur

MANIKÜÜR + GEELLAKK 15 eur

PEDIKÜÜR + GEELLAKK 23 eur

PEDIKÜÜR 20eur/18 eur

kas jalgade naha koorimisega või koorimiseta

soovitav meestele ka!

SOE NÄOPARAFIINIHOOLDUS

MASSAAŽIGA 15-20 min või 25-35 min 20eur/25eur

parafiinihooldus näole sisaldab naha puhastamist puhastuspiimaga, naha koorimist, massaaži, valge savi maski, sooja parafiini, päeva- ja silmakreeme. Soovi korral ja vastavalt nahatüübile toimub ka naha mehhaaniline puhastamine

SOE PARAFIINIHOOLDUS KÄTELE 10 eur

SOE PARAFIINIHOOLDUS JALAGADELE 10 eur

SOE PARAFIINIHOOLDUS KÄTELE JA

JALAGADELE KOOS 14 eur

sisaldab naha puhastamist, koorimist, massaaži, kreemitamist ja seerumit ning sooja parafiini

UUED TEENUSED

Miks ja millisele nahale on ultrahelihooldus hea?

Ultraheli protseduuri abil on võimalik saavutada kiire ja efektiivne tulemus, mille mõju kestab kaua. Regulaarsete protseduuridega (üks kuni kaks korda kuus) on võimalik muuta nahapinna struktuuri peenepooriliseks ja siledamaks.

Kuidas ultraheli mõjutab nahka?

Naha kõige pealne kiht - marrasknahk, koos surnud naharakkudega (sarvkihiga), kaitseb nahka väliskeskkonna eest. Seetõttu ei suuda paljude kreemide, seerumite aktiivained tungida läbi naha pealmise kihi. Ultrahelilained oma võnkeamplituudiga on suutelised märkimisväärselt parandama aktiivsete toimeainete molekulide võimet imenduda naha sügavamatesse kihtidesse. Aktiivaine molekul saab tänu ultraheli poolt tekitatud pikklaine sagedusele tungida läbi naha rakkude või rakkude vahelise ruumi.

Protseduur koosneb kolmest etapist: 1. Eemaldatakse surnud naharakud, pooride vahele kogunenud rasu, higi, tolm, saaste ja liigsed meigijäägid. Vajadusel lisandub mehhaaniline puhastus. 2. Läbi puhastatud pinna viiakse nahka sügavniisutav ja rahustav hapnikugeel. 3. Lõpumask valitakse vastavalt nahatüübile ja probleemile.

- Sobib vananevale, stressis, tundlikule ja kuperoossele nahale.
- Sobib valutundlikule kliendile.
- Vähendab pigmendilake ja naha ebatasasusi.
- Sobib aknele kalduvale ja rasusele nahale, sest ultrahelil on põletiku- ja bakterivastane toime.
- Pärast hooldust ei ole nahk laiguline ega punetav.
- Kodus kasutatavate kreemide ja maskide toime paraneb.

PROTSEDUURI TULEMUSENA:

Nahk vabaneb toksiinidest, paraneb naha ainevahetus, kiireneb uute naharakkude tootmine. nahk on visuaalselt siledam, elastsem, ühtlasema jumega, kodus hoolduses paraneb tunduvalt maskide, kreemide toime.

VASTUNÄIDUSTUSED: epilepsia, südame stimulaator, pahaloomuline kasvaja, tugev allergia, rasedus, gripp

LASH LIFT RIPSMELE:

Lash lift tehnoloogia, mis kujutab endast ripsmete koolutamist silikoonpadjal. Tänu sellele ei ole võimalik koolutada ripsmeid ebalooslikult krussi ega ka ebaühtlaselt. Tulemus kestab 6-8 nädalat. Tegemist on teenusega, mis ei vajagi kodust hooldust. Ainus, mida pead järgima – hoia ripsmed kuivad 24 tunni jooksul alates tehnika juurest lahkumisest. Järgmine hooldus toimub taaskord alles tehniku juures. 24 tunni möödumisel võite kasutada oma ripsmetel nii seerumeid kui ka tušši, kui seda soovite.

Lash lift protseduuri käigus töödeldakse kliendi naturaalseid ripsmeid, ilma midagi tehislisku lisamata. Teenus ei kahjusta kuidagi ripsmete kasvutsükli ja ka ei vigasta ripsmejuurt vms.

Esimesele kümnele *Lash Lift* detsembrikuus 13 eur, tavahind 18 eur.

(hind sisaldab ka ripsmete keemilist värvimist)

KULMUDE KORRIGEERIMINE, MODELLEERIMINE PEAMISELT NIIDITEHNIKAS JA VAJADUSEL/SOOVI KORRAL PINTSETTIDEGA

niiditehnikas töötamine eemaldab ka udupeened karvad, mida silmaga ise alati ei näe, hooldus on korrektsem ja puhtam ja püsib kauem.

LISAKS KULMUDE KEEMILINE VÄRVIMINE

Kulmude modelleerimine niiditehnikas koos värvimisega - esimesele kümnele detsembrikuus 9 eur, tavahind 13 eur.

KULMUDE KORRIGEERIMINE 3 eur

KULMUDE KEEMILINE VÄRVIMINE 3 eur

RIPSMEDE KEEMILINE VÄRVIMINE 4 eur

KOKKULEPPEL ERINEVAD SOODUSTUSED JA KA KOJUTULEK!

Kauneid jõule ja head uut aastat!

**SOOVIN JÄTKUVALT OSTA
KIHNU SAARE PÜSIELANIKUST KALURI
AJALOOLIST PÜÜGIÕIGUST
NAKKEVÕRKUDELE.**

Nakkevõrke võib pakkuda ka
1-2 nakkevõrgu kaupa.
Soov on kokku saada vähemalt
viie võrguga kalapüügi õigus.
Võib pakkuda ka kastmõrda.

Helista 511 9242. Tälle Ingvar

**VÕIMALIK RENTIDA
HALUMASINAT.**

Päevahind 42 eurot.

Halumasinaga teed aasta jagu küttepuid
ühe päevaga!

Metsas hoiad järkamiselt aega kokku –
puu pikkuseks jäta kuni 3,5m.

Saeb-lõhub-viskab hunnikusse või kasti.
Võimalik kasutada ainult puude
lõhkumiseks.

Võimalik käitada tööstusvooluga või
traktori jõuvõtuvõllilt.

Saagimisel maksimaalne läbimõõt 36 cm,
ainult lõhkumisel mahub ka suurema
läbimõõduka puupakk.

Helista 511 9242 Tälle Ingvar

OÜ Kihnu Puukoi pakub

KAUBA TRANSPORTTEENUST

Kihnust mandrile ja mandrilt Kihnu.

Kaubaruumi pikkus 4,2 meetrit.

Hind kokkuleppel.

Detsembris kauba transport TASUTA.

Küsimuste korral helistage
telefonile 501 5959, Enno.

**Hambaarst dr Kruuse
vastuvõtuajad Kihnus**

7.-8. jaanuar 2016

18.-19. veebruar 2016

17.-18. märts 2016

**OBINITSA 2015
SETOMAA**

SOOME-UGRI KULTUURIEPALINN

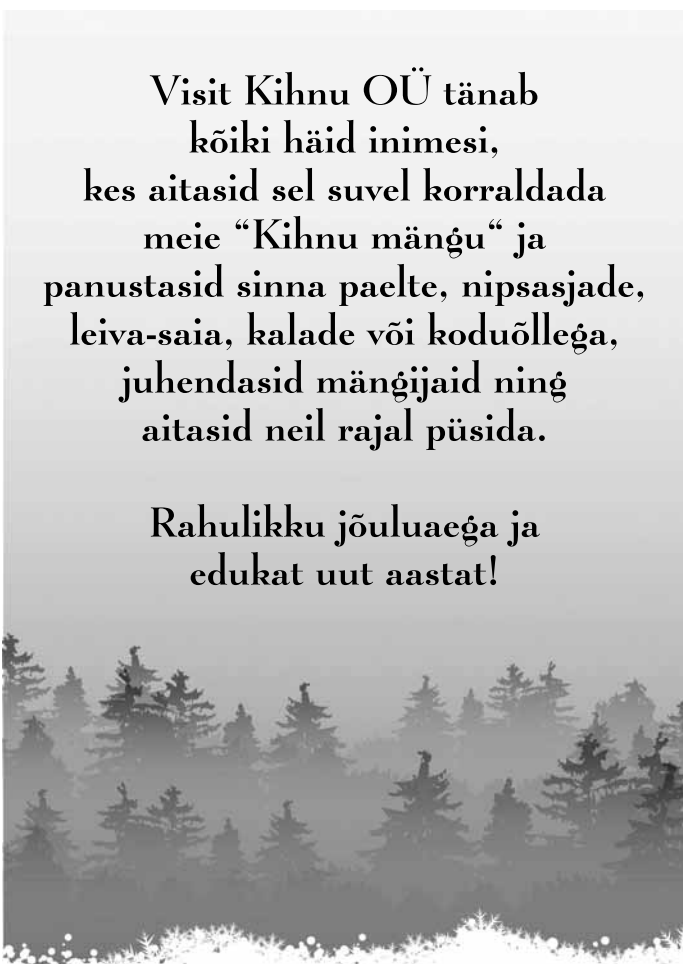
Tulkõ-tulkõ liinalõ,
Mi kultuuripääliinalõ.
Aastakõista kokko kõütmä,
Tsirgukõista prassatama.

Meil on au paluda Teid soome-ugri kultuuriपालinn Obinitsa 2015 lõpetamisele,
mis toimub 7. jaanuaril 2016 algusega kell 15.30 Obinitsa külakeskuses.

Anname kultuuriपालinna tiitli koos üle Ungarisse Iszkaszentgyörgy külale ja Veszprémi linnale.
Saadame väärilt Tsirgu lendu.

Palun andke oma saabumisest/mittesaabumisest teada hiljemalt 21. detsembriks 2015 aadressil
info@setomaa.ee

Lugupidamisega,
Setomaa ülemsootska
Soome-ugri kultuuriपालinna linnapea
Meremäe vald
Setu Kultuuri Fond

Visit Kihnu OÜ tänab
kõiki häid inimesi,
kes aitasid sel suvel korraldada
meie “Kihnu mängu” ja
panustasid sinna paelte, nipsasjade,
leiva-saia, kalade või koduõllega,
juhendasid mängijaid ning
aitasid neil rajal püsida.

Rahulikku jõuluaega ja
edukat uut aastat!

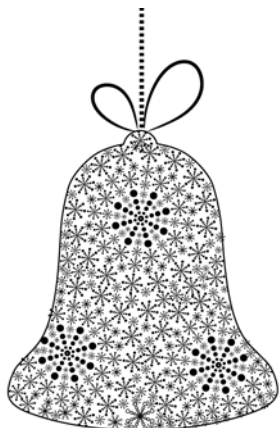

Kasõ Mark: “Üli aasta parama kuõsiga!”

Jõlusi jõula ning iid vana aasta lõppu
kõikõlõ kihnlästõlõ sii- ning siälpuõl merd!

Uõtamõ teiti kua uõl aastal egä kuu teese
neljää Üliõ Kunsu Muuseumi
üläljõstmistele Pärnüs
ning muarjakuus Saare Päävile Kihnus.

Kihnu Kultuuri Instituut

KAUNIST JÕULUAEGA JA TEGUDEROHKET

UUT AASTAT

soovib kõigile oma
sõpradele ning
koostööpartneritele
Puhka Kihnus OÜ

*Et oleks nii vaikne,
et õnn kuuleks tulla...
Ja õnne nii palju,
et hea oleks olla...*

*Soovime kõikidele
Kihnu saare elanikele
häid pühi ja ilusat uut aastat!*

Pärnu Hambapoliikliinik

Jaanuarikuu sünnipäevalapsed

6. jaanuar

Anatoly Burarkov (Uusmaja) 79

7. jaanuar

Leida Harik (Jaani) 79

8. jaanuar

Harri Tuhkanen (Uusmaja) 50

10. jaanuar

Leida Türk (Aava) 77

11. jaanuar

Elisabet Köster (Tani) 77

13. jaanuar

Maria Karjam (Tika) 85

14. jaanuar

Ülle Lilles (Kastani) 55

16. jaanuar

Helge Lüll (Allika) 60

17. jaanuar

August Köster (Tõnni) 80

26. jaanuar

Elisabet Täll (Sarapuu) 92

27. jaanuar

Ruth Kolossova (Soometsa) 74

29. jaanuar

Leida Oad (Kalmu) 78

30. jaanuar

Virve Elfriide Köster (Järsumäe) 88

Valdo Talu (Rannametsa) 60

Rõõmsaid ja rahulikke jõule!

Kihnu Leht kuulutas oma koostööpartnerite vahel välja jõulufoto konkursi, mille üleskutsel vastasid kaks autorit, kes mõlemad saatsid mitu fotot.

Toimetuse valis võidutööks Rannametsa Käthlini imearmsa foto oma pisitütrest, kes oma esimesi jõule ootab.

Aitäh Käthlinile ja Silviale, kes fotosid saatsid. Võtame võitjaga ühendust.

Esikülje joonistuse autor on Liisamari Viik, kes joonistas Kihnu valla tellimisel jõulukaardi.

Häid jõule kõigile!

KIHNU RAHVAMAJA | 2015

AS Kihnurand tervitab
kõiki kihnlasi ja
Kihnu sõpru
pühade puhul ning
soovib kõigile
ilusat uut aastat!

